

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่องการปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิตสตอเบอรี่
ใน อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพการปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตร
สำหรับการผลิตสตอเบอรี่ใน อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

- 1.1 การปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิตสตอเบอรี่
- 1.2 ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอรี่

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ
สังคมและสุขภาพกับการปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิต
สตอเบอรี่ใน อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

- 2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพ
กับการปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิตสตอเบอรี่
- 2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามในการใช้สารเคมีเกษตรใน
การผลิตสตอเบอรี่ของเกษตรกร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ การใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสต
อเบอรี่ของเกษตรกร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพการปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิตสตรอเบอร์รี่ใน อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

1.1 การปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิตสตรอเบอร์รี่

จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตรอเบอร์รี่สามารถจัดระดับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร ดังนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 54.60 มีระดับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรในระดับปานกลาง ร้อยละ 35.70 มีระดับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรในระดับน้อย และร้อยละ 9.70 มีระดับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรในระดับมาก โดยมีคะแนนการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรต่ำสุด 7 คะแนน การปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรสูง 19 คะแนน การปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรเฉลี่ย 11.85 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.6175 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตรอเบอร์รี่

ระดับการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปฏิบัติระดับมาก	23	9.70
ปฏิบัติระดับปานกลาง	130	54.60
ปฏิบัติระดับน้อย	85	35.70
รวม	238	100

คะแนนการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรต่ำสุด 7 คะแนน

คะแนนการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรสูงสุด 19 คะแนน

คะแนนการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรเฉลี่ย 11.85 คะแนน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.6175

จากผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตรอเบอรี่ เกษตรกรมีการปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตร ดังแสดงในตารางที่ 3

1. การเลือกซื้อสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 45.00 เลือกซื้อตามคำแนะนำของทางราชการ ร้อยละ 27.70 ไม่มีส่วนเลือกซื้อ เพราะคนกลางจัดให้ ร้อยละ 21.40 เลือกซื้อตามคำแนะนำของเพื่อนบ้าน และร้อยละ 5.90 เลือกซื้อตามราคาของสารเคมีเกษตร

2. ก่อนใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง ท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.20 ศึกษารายละเอียดวิธีใช้และวิธีการแก้ไขพิษเบื้องต้นก่อนทุกครั้ง ร้อยละ 35.30 ศึกษาอ่านรายละเอียดวิธีใช้ โดยคร่าวๆ ร้อยละ 2.60 สารเคมีทุกชนิดมีวิธีการใช้การปฏิบัติที่เหมือนกันไม่จำเป็นต้องอ่าน และร้อยละ 0.00 ไม่ต้องอ่านหรือศึกษาใช้อัตราส่วน 1 : 20 ส่วนผสมนี้คิดพ่นได้เลย

3. ในการผสมสารเคมีแต่ละครั้งท่านใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองอะไรบ้าง เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 84.50 สวมใส่ถุงมือและผ้าปิดจมูก ร้อยละ 13.90 สวมใส่ถุงมือผ้าปิดจมูกและกระบังหน้า ร้อยละ 1.70 ไม่มีอุปกรณ์ป้องกัน และร้อยละ 0.00 สวมใส่ถุงมือและกระบังหน้า

4. วิธีการผสมสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแต่ละครั้งท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.90 ผสมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ย สอร์โมน และสารจับใบลงไปด้วย ร้อยละ 14.30 ผสมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ชนิดเดียว ร้อยละ 3.80 ผสมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช หลายชนิดรวมกัน และร้อยละ 0.00 ผสมสารเคมีป้องกันแมลงและสารเคมีป้องกันวัชพืชรวมกัน

5. การผสมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชแต่ละครั้งท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.40 ผสมสารเคมีในอัตราส่วนที่มากกว่าคำแนะนำบนฉลากข้างขวด ร้อยละ 41.20 ผสมสารเคมีในอัตราส่วนที่แนะนำบนฉลากข้างขวด ร้อยละ 8.40 ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับปริมาณและชนิดของศัตรูพืช และร้อยละ 0.00 ผสมสารเคมีในอัตราส่วน 1 : 20 แล้วคิดพ่นได้เลย

6. ก่อนทำการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแต่ละครั้งท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.50 สำรวจปริมาณและชนิดศัตรูพืชก่อนการฉีดพ่นทุกครั้ง ร้อยละ 11.80 ทำการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันศัตรูก่อนที่จะเกิดโรคและแมลงระบาด ร้อยละ 6.30 เห็นสมควรว่าถึงระยะเวลาแล้วที่จะใช้สารเคมีป้องกันศัตรูพืช และร้อยละ 5.50 ไม่มีการสำรวจปริมาณและชนิดศัตรูพืชก่อนการฉีดพ่น

7. ขณะฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชท่านใช้อุปกรณ์ชนิดใดสวมปกปิดร่างกายบ้าง เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 92.00 ผ้าปิดจมูก ถุงมือ รองเท้าบูท เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาว ร้อยละ

4.60 ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันปกปิดร่างกายใดๆเลย ร้อยละ 3.40 ผ้าปิดจมูกและถุงมือ และร้อยละ 0.00 ผ้าปิดจมูก ถุงมือ เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาว

8. ขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีหากมีลมพัดแรง หรือลมเปลี่ยนทิศ ท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.10 หยุดพ่นทันที รอจนกว่าลมสงบแล้วจึงพ่นใหม่ ร้อยละ 10.50 อยู่เหนือลมและพ่นต่อไปจนเสร็จ ร้อยละ 8.40 พ่นต่อไปเรื่อยๆจนเสร็จ และร้อยละ 0.00 สวมอุปกรณ์ให้มิดชิดกว่าเดิมแล้วพ่นต่อไปจนเสร็จ

9. ขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีหากหัวฉีดเกิดการอุดตันท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 76.90 ใช้ไม้หรือลวดที่มีความแข็งแรงเขี่ยสิ่งอุดตันออก ร้อยละ 18.50 ถอดหัวฉีดไปล้างน้ำ ร้อยละ 4.60 เปลี่ยนหัวฉีดใหม่ทันที และร้อยละ 0.00 ใช้ปากเป่าหรือดูดสิ่งอุดตันออก

10. ในระหว่างการฉีดพ่นสารเคมี หากเหนื่อยล้าท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 93.70 ชำระล้างร่างกายเท่าที่ทำได้และพักผ่อน เมื่อหายเหนื่อยแล้วปฏิบัติงานต่อ ร้อยละ 6.30 ทำการฉีดพ่นสารเคมีต่อไปจนเสร็จ ร้อยละ 0.00 พักผ่อนและดื่มน้ำรับประทานอาหารคลายเครียด และร้อยละ 0.00 พักผ่อนและสูบบุหรี่เพื่อคลายเครียด

11. ขณะทำการฉีดพ่นสารเคมี หากมีอาการไม่สบายท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 75.20 หยุดพ่นแล้วไปซื้อยามารักษาเอง ร้อยละ 24.80 หยุดพ่นและไปพบแพทย์ทันที ร้อยละ 0.00 ทำการฉีดพ่นสารเคมีต่อไปจนเสร็จ และร้อยละ 0.00 หยุดพ่นไปพักผ่อนที่อากาศถ่ายเทสะดวกแล้วกลับมาพ่นจนเสร็จ

12. สารเคมีเกษตรที่เหลือจากการฉีดพ่นแต่ละครั้ง ท่านมีวิธีการเก็บและทำลายอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.10 พ่นสารเคมีซ้ำๆที่เดิมจนหมด ร้อยละ 17.60 ขุดหลุมฝัง ร้อยละ 1.30 เททิ้งบนพื้นดินทั่วไป และร้อยละ 0.00 เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดมิดชิด แล้วนำมาพ่นใหม่ครั้งต่อไป

13. หลังจากฉีดพ่นสารเคมีเสร็จแล้ว เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะพ่นสารเคมีท่านจะทำอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 100.00 นำไปซักแยกจากเสื้อผ้าทั่วไป และร้อยละ 0.00 นำไปซักรวมกับเสื้อผ้าทั่วไป ต่อมนำไปซักในแหล่งน้ำที่ไกลที่สุด สุดท้ายนำไปแขวนตากแดด และแยกไว้ต่างหากตามลำดับ

14. ในการทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 50.40 ใช้สบู่หรือผงซักฟอกล้างทำความสะอาด ร้อยละ 47.50 ใช้น้ำเปล่าสะอาดล้างหลายๆครั้ง ร้อยละ 2.10 ไม่ทำการใดๆเลยเพราะมีเครื่องพ่นหลายเครื่อง และร้อยละ 0.00 เปิดฝาเครื่องพ่นสารเคมีแล้วนำไปตากแดดให้กลิ่นระเหย

15. การเก็บรักษาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.10 แยกตามชนิดของสารเคมีเป็นหมวดหมู่ และเก็บไว้ในโรงเก็บสารเคมี ร้อยละ 10.50 เก็บไว้ในโรงเก็บสารเคมี ร้อยละ 8.40 เก็บไว้ใกล้ๆกับสถานที่ปฏิบัติงาน และร้อยละ 0.00 เก็บไว้ในบ้านอย่างมิดชิด

16. ภาชนะบรรจุสารเคมีเมื่อใช้หมดแล้วท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.20 ทำลายโดยการขุดหลุมฝัง ร้อยละ 11.80 รวบรวมไว้แล้วนำไปขายเป็นของเก่า และร้อยละ 0.00 ดึงให้สะอาดแล้วนำกลับมาใช้ใหม่ และทำลายโดยการเผา ตามลำดับ

17. ช่วงเวลาในการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชท่านกระทำเวลาใด เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.00 เวลาเช้า ร้อยละ 21.40 เวลาเย็น ร้อยละ 7.60 เวลาเที่ยง หรือบ่าย และร้อยละ 0.00 เวลาใดก็ได้ ที่อากาศร้อนจัด

18. หลังจากฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเสร็จ หากมีฝนตกท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.10 ทำการฉีดพ่นสารเคมีใหม่ภายในหนึ่งสัปดาห์ ร้อยละ 27.30 ไม่ต้องทำการฉีดพ่นใหม่เพราะสารเคมียังมีประสิทธิภาพอยู่ ร้อยละ 12.60 ทำการฉีดพ่นใหม่ในวัน 2 วัน และร้อยละ 0.00 ทำการฉีดพ่นสารเคมีใหม่อีกครั้งหนึ่งหลังจากฝนตกเสร็จแล้ว

19. การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชท่านปฏิบัติอย่างไร เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 55.50 ใช้สารเคมีสลับกัน เพื่อไม่ให้ศัตรูพืชมีความต้านทาน ร้อยละ 24.80 ใช้สารเคมีชนิดเดียวกัน แต่ความเข้มข้นมากขึ้น ร้อยละ 13.40 ใช้สารเคมีชนิดเดียวกัน ตลอดทุกๆฤดูกาลเพาะปลูก และร้อยละ 6.30 ใช้สารเคมีชนิดเดียวกัน แต่เพิ่มความถี่ในการพ่น

20. หลังจากฉีดพ่นสารเคมีแล้วท่านเก็บผลผลิตสตรอเบอรี่ได้ภายในกี่วัน เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ 43.30 เก็บภายใน 3-4 วัน ร้อยละ 31.10 เก็บ 7 วันขึ้นไป ร้อยละ 25.60 เก็บภายใน 1-2 วัน และร้อยละ 0.00 เก็บภายใน 5-6 วัน

ตารางที่ 3 การปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตรอเบอร์รี่

การปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การเลือกซื้อสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชท่านปฏิบัติอย่างไร		
- เลือกซื้อตามคำแนะนำของเพื่อนบ้าน	51	21.40
- เลือกซื้อตามคำแนะนำของทางราชการ *	107	45.00
- เลือกซื้อตามราคาของสารเคมีเกษตร	14	5.90
- ไม่มีส่วนเลือกซื้อเพราะคนกลางจัดให้	66	27.70
2. ก่อนใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชทุกครั้ง ท่านปฏิบัติอย่างไร		
- ศึกษาอ่านรายละเอียดวิธีใช้ โดยคร่าวๆ	84	35.30
- ศึกษารายละเอียดวิธีใช้และวิธีการแก้ไขพิษเบื้องต้นก่อนทุกครั้ง *	148	62.20
- สารเคมีทุกชนิดมีวิธีการใช้การปฏิบัติที่เหมือนกัน ไม่จำเป็นต้องอ่าน	6	2.60
- ไม่ต้องอ่านหรือศึกษาใช้อัตราส่วน 1: 20 ส่วนผสมน้ำฉีดพ่นได้เลย	0	0.00
3. ในการผสมสารเคมีแต่ละครั้งท่านใช้อุปกรณ์ป้องกันตนเองอะไรบ้าง		
- สวมใส่ถุงมือและผ้าปิดจมูก	201	84.50
- สวมใส่ถุงมือและกระบังหน้า	0	0.00
- สวมใส่ถุงมือผ้าปิดจมูกและกระบังหน้า *	33	13.90
- ไม่มีอุปกรณ์ป้องกัน	4	1.70
4. วิธีการผสมสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแต่ละครั้งท่านปฏิบัติอย่างไร		
- ผสมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ชนิดเดียว *	34	14.30
- ผสมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ปุ๋ย ฮอร์โมน และสารจับใบ ลงไปด้วย	195	81.90
- ผสมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชหลายๆชนิดรวมกัน	9	3.80
- ผสมสารเคมีป้องกันแมลงและสารเคมีป้องกันวัชพืชรวมกัน	0	0.00
5. การผสมสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชแต่ละครั้งท่านปฏิบัติอย่างไร		
- ผสมสารเคมีในอัตราส่วนที่มากกว่าคำแนะนำบนฉลากข้างขวด	120	50.40
- ผสมสารเคมีในอัตราส่วน 1: 20 แล้วฉีดพ่นได้เลย	0	0.00
- ผสมสารเคมีในอัตราส่วนที่แนะนำบนฉลากข้างขวด *	98	41.20
- ไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับปริมาณและชนิดของศัตรูพืช	20	8.40

การปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ก่อนทำการป้องกันกำจัดศัตรูพืชแต่ละครั้งท่านปฏิบัติอย่างไร *		
- สำรวจปริมาณและชนิดศัตรูพืชก่อนการฉีดพ่นทุกครั้ง	182	76.50
- ไม่มีการสำรวจปริมาณและชนิดศัตรูพืชก่อนการฉีดพ่น	13	5.50
- เห็นสมควรว่าถึงระยะเวลาแล้วที่จะใช้สารเคมีป้องกันศัตรูพืช	15	6.30
- ทำการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันศัตรูก่อนที่จะเกิดโรคและแมลงระบาด	28	11.80
7. ขณะฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชท่านใช้อุปกรณ์ชนิดใดสวมปกปิดร่างกาย		
- ผ้าปิดจมูกและถุงมือ	8	3.40
- ผ้าปิดจมูก ถุงมือ เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาว	0	0.00
- ผ้าปิดจมูก ถุงมือ รองเท้าบูท เสื้อแขนยาวและกางเกงขายาว *	219	92.00
- ไม่มีอุปกรณ์ป้องกันปกปิดร่างกายใดๆเลย	11	4.60
8. ขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีหากมีลมพัดแรง หรือลมเปลี่ยนทิศ ท่านปฏิบัติอย่างไร		
- หยุดพ่นทันที รอจนกว่าลมสงบแล้วจึงพ่นใหม่ *	193	81.10
- พ่นต่อไปเรื่อยๆจนเสร็จ	20	8.40
- อยู่เหนือลมและพ่นต่อไปจนเสร็จ	25	10.50
- สวมอุปกรณ์ให้มีทิศทางกว่าเดิมแล้วพ่นต่อไปจนเสร็จ	0	0.00
9. ขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีหากหัวฉีดเกิดการอุดตันท่านปฏิบัติอย่างไร		
- ใช้ปากเป่าหรือดูดสิ่งอุดตันออก	0	0.00
- ใช้ไม้หรือลวดที่มีความแข็งแรงเขี่ยสิ่งอุดตันออก *	183	76.90
- ถอดหัวฉีดไปล้างน้ำ *	44	18.50
- เปลี่ยนหัวฉีดใหม่ทันที *	11	4.60
10. ในระหว่างการฉีดพ่นสารเคมี หากเหนื่อยล้าท่านปฏิบัติอย่างไร		
- พักผ่อนและสูบบุหรี่เพื่อคลายเครียด	0	0.00
- พักผ่อนและดื่มน้ำรับประทานอาหารคลายเครียด	0	0.00
- ชำระล้างร่างกายเท่าที่ทำได้และพักผ่อน เมื่อหายเหนื่อยแล้วปฏิบัติงานต่อ *	223	93.70
- ทำการฉีดพ่นสารเคมีต่อไปจนเสร็จ	15	6.30
11. ขณะทำการฉีดพ่นสารเคมี หากมีอาการไม่สบายท่านปฏิบัติอย่างไร		
- ทำการฉีดพ่นสารเคมีต่อไปจนเสร็จ	0	0.00
- หยุดพ่นไปพักผ่อนที่อากาศถ่ายเทสะดวกแล้วกลับมาพ่นจนเสร็จ	0	0.00
- หยุดพ่นแล้วไปซื้อยามารักษาเอง	179	75.20
- หยุดพ่นและไปพบแพทย์ทันที *	59	24.80

การปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
12. สารเคมีเกษตรที่เหลือจากการฉีดพ่นแต่ละครั้ง ท่านมีวิธีการเก็บและทำลายอย่างไร		
- เก็บไว้ในภาชนะที่ปิดมิดชิด แล้วนำมาพ่นใหม่ครั้งต่อไป	0	0.00
- พ่นสารเคมีซ้ำๆ ที่เดิมจนหมด	193	81.10
- เททิ้งบนพื้นดินทั่วไป	3	1.30
- ขุดหลุมฝัง *	42	17.60
13. หลังจากฉีดพ่นสารเคมีเสร็จแล้ว เสื้อผ้าที่สวมใส่ขณะพ่นสารเคมีท่านจะทำอย่างไร		
- นำไปแขวนตากแดด และแยกไว้ต่างหาก	0	0
- นำไปซักแยกจากเสื้อผ้าทั่วไป *	238	100.00
- นำไปซักรวมกับเสื้อผ้าทั่วไป	0	0.00
- นำไปซักในแหล่งน้ำที่ใกล้ที่สุด	0	0.00
14. ในการทำความสะอาดเครื่องพ่นสารเคมีท่านปฏิบัติอย่างไร		
- เปิดฝาเครื่องพ่นสารเคมีแล้วนำไปตากแดดให้กลิ่นระเหย	0	0.00
- ใช้น้ำเปล่าสะอาดล้างหลายๆ ครั้ง *	113	47.50
- ใช้สบู่หรือผงซักฟอกล้างทำความสะอาด	120	50.40
- ไม่ทำการใดๆ เลย เพราะมีเครื่องพ่นหลายเครื่อง	5	2.10
15. การเก็บรักษาสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชท่านปฏิบัติอย่างไร		
- เก็บไว้ในบ้านอย่างมิดชิด	0	0.00
- เก็บไว้ในโรงเก็บสารเคมี	25	10.50
- แยกตามชนิดของสารเคมีเป็นหมวดหมู่ และเก็บไว้ในโรงเก็บสารเคมี *	193	81.10
- เก็บไว้ใกล้ๆ กับสถานที่ปฏิบัติงาน	20	8.40
16. ภาชนะบรรจุสารเคมีเมื่อใช้หมดแล้วท่านปฏิบัติอย่างไร		
- รวบรวมไว้แล้วนำไปขายเป็นของเก่า	28	11.80
- ล้างให้สะอาดแล้วนำกลับมาใช้ใหม่	0	0.00
- ทำลายโดยการเผา	0	0.00
- ทำลายโดยการขุดหลุมฝัง *	210	88.20

การปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
17. ช่วงเวลาในการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชท่านกระทำเวลาใด		
- เวลาเช้า *	169	71.00
- เวลาเที่ยง หรือบ่าย	18	7.60
- เวลาเย็น *	51	21.40
- เวลาใดก็ได้ ที่อากาศร้อนจัด	0	0.00
18. หลังจากฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเสร็จ หากมีฝนตกท่านปฏิบัติอย่างไร		
- ทำการฉีดพ่นสารเคมีใหม่อีกครั้งหนึ่งหลังจากฝนตกเสร็จแล้ว	0	0.00
- ทำการฉีดพ่นใหม่ในวัน 2 วัน	30	12.60
- ทำการฉีดพ่นสารเคมีใหม่ภายในหนึ่งสัปดาห์	143	60.10
- ไม่ต้องทำการฉีดพ่นใหม่เพราะสารเคมียังมีประสิทธิภาพอยู่ *	65	27.30
19. การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชท่านปฏิบัติอย่างไร		
- ใช้สารเคมีชนิดเดียวกัน ตลอดทุกๆฤดูกาลเพาะปลูก	32	13.40
- ใช้สารเคมีสลับกัน เพื่อไม่ให้ศัตรูพืชมีความต้านทาน *	132	55.50
- ใช้สารเคมีชนิดเดียวกัน แต่ความเข้มข้นมากขึ้น	59	24.80
- ใช้สารเคมีชนิดเดียวกัน แต่เพิ่มความถี่ในการพ่น	15	6.30
20. หลังจากฉีดพ่นสารเคมีแล้วท่านเก็บผลผลิตสตรอเบอรี่ได้ภายในกี่วัน		
- 1-2 วัน	61	25.60
- 3-4 วัน	103	43.30
- 5-6 วัน	0	0.00
- 7 วันขึ้นไป *	74	31.10
รวม	238	100

หมายเหตุ จำนวนประชากรที่ศึกษา จำนวน 238 คน

* คือ คำตอบที่ถูกต้อง

1.2 ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

จากผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่สามารถจัดระดับความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร ดังนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 49.20 มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกษตรในระดับมาก ร้อยละ 43.70 มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกษตรในระดับปานกลาง และร้อยละ 7.10 มีความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกษตรในระดับน้อย โดยคะแนนความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกษตรต่ำสุด 6 คะแนน ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกษตรสูง 20 คะแนน ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกษตรเฉลี่ย 15.29 คะแนน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.7292 ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

ระดับความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ความรู้ระดับมาก	117	49.20
ความรู้ระดับปานกลาง	104	43.70
ความรู้ระดับน้อย	17	7.10
รวม	238	100

คะแนนความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกษตรต่ำสุด	6	คะแนน
คะแนนความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกษตรสูงสุด	20	คะแนน
คะแนนความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกษตรเฉลี่ย	15.29	คะแนน
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2.7292	

จากผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอรี่ เกษตรกรมีความรู้ ดังแสดงในตารางที่ 5

1. ขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช หากมีลมพัดแรงๆ ควรหยุดพ่น เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 100.00 จำนวน 238 คน
2. การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องสามารถช่วยเพิ่มคุณภาพและผลผลิตสตอเบอรี่ เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 100.00 จำนวน 238 คน
3. การเก็บสารเคมีไว้ในที่ร่มและอากาศถ่ายเท จะรักษาคุณภาพของสารเคมีได้นานขึ้น เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 99.20 จำนวน 236 คน
4. ฉีดพ่นสารเคมี สามารถเก็บไว้ในบ้านได้ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและร่างกาย เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 99.20 จำนวน 236 คน
5. ภาชนะที่ใช้บรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 99.20 จำนวน 236 คน
6. หลังจากฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเสร็จ หากมีฝนตกควรทำการฉีดพ่นสารเคมีใหม่อีกครั้งหนึ่งภายในวันเดียวกันได้ เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 94.10 จำนวน 224 คน
7. ระยะตกค้างของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช จะนานแค่ไหนขึ้นอยู่กับชนิดของสารเคมี เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 93.30 จำนวน 222 คน
8. หลังจากฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเสร็จ ควรเข้าไปสำรวจ โรคและแมลงทันที เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 92.90 จำนวน 221 คน
9. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีเครื่องหมาย แถบสีแดง กำกับแสดงว่าเป็นวัตถุมีพิษน้อย เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 92.90 จำนวน 221 คน
10. สามารถใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชชนิดเดียวติดต่อกันเป็นเวลานานได้ เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 92.00 จำนวน 220 คน
11. การเลือกใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีราคาแพงจะไม่เป็นอันตรายต่อคนและสัตว์ เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 90.30 จำนวน 215 คน
12. ควรฉีดพ่นสารเคมีให้บ่อยกว่าที่ฉลากแนะนำเพราะจะทำให้ควบคุมศัตรูพืชได้ดีขึ้น เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 84.00 จำนวน 200 คน
13. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชทุกชนิด เมื่อใช้ฉีดพ่นสามารถที่จะนำมาผสมกันได้ เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 84.00 จำนวน 200 คน

14. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหลือใช้จากการฉีดพ่น ควรนำมาฉีดพ่นซ้ำๆ ที่เดิมจนหมด เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 82.80 จำนวน 197 คน
15. การเพิ่มปริมาณความเข้มข้นของสารเคมี จะทำให้มีประสิทธิภาพในการกำจัดศัตรูพืชได้ดีขึ้น เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 70.20 จำนวน 167 คน
16. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีสีเปลี่ยนไป ยังคงมีประสิทธิภาพในการทำลายเหมือนเดิม เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 64.70 จำนวน 154 คน
17. หลังการฉีดพ่นสารเคมี 1-3 วัน สามารถเก็บผลผลิตนำมาบริโภคได้ทุกชนิด โดยที่ไม่มีสารตกค้างเหมือนเดิม เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 59.20 จำนวน 141 คน
18. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชของสตรีไม่มีวิธีอื่นนอกจากการใช้สารเคมีเพียงอย่างเดียว เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 23.50 จำนวน 56 คน
19. พืชของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกายได้ 2 ทางคือ ปากและผิวหนังเท่านั้น เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 7.60 จำนวน 18 คน
20. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีอยู่ 3 ชนิดคือ ป้องกันกำจัดแมลง ป้องกันกำจัดโรคพืช และป้องกันกำจัดวัชพืช เกษตรกรตอบถูก ร้อยละ 0.80 จำนวน 2 คน

ตารางที่ 5 ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร	ตอบถูก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ขณะทำการฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช หากมีลมพัดแรงๆ ควรหยุดพ่น *	238	100.00
2. การใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชอย่างถูกต้องสามารถช่วยเพิ่มคุณภาพและผลผลิตสตอเบอร์รี่ *	238	100.00
3. การเก็บสารเคมีไว้ในที่ร่มและอากาศถ่ายเท จะรักษาคุณภาพของสารเคมีให้นานขึ้น *	236	99.20
4. ถังพ่นสารเคมี สามารถเก็บไว้ในบ้านได้ไม่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและร่างกาย	236	99.20
5. ภาชนะที่ใช้บรรจุสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่ใช้แล้ว สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้	236	99.20
6. หลังจากฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเสร็จ หากมีฝนตกควรทำการฉีดพ่นสารเคมีใหม่อีกครั้งหนึ่งภายในวันเดียวกัน	224	94.10
7. ระยะตกค้างของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช จะนานแค่ไหนขึ้นอยู่กับชนิดของสารเคมี *	222	93.30
8. หลังจากฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเสร็จ ควรเข้าไปสำรวจ โรคและแมลงทันที	221	92.90
9. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีเครื่องหมาย แดงสีแดง กำกับแสดงว่าเป็นวัตถุมีพิษน้อย	220	92.40
10. สามารถใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชชนิดเดียวติดต่อกันเป็นเวลานานๆ ได้	219	92.00
11. การเลือกใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีราคาแพงจะไม่เป็นอันตรายต่อคนและสัตว์	215	90.30
12. ควรฉีดพ่นสารเคมีให้บ่อยกว่าที่ฉลากแนะนำเพราะจะทำให้ควบคุมศัตรูพืชได้ดีขึ้น	200	84.00
13. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชทุกชนิด เมื่อใช้ฉีดพ่นสามารถที่จะนำมาผสมกันได้	200	84.00

ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร	ตอบถูก	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ
14. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่เหลือใช้จากการฉีดพ่น ซ้ำๆที่เดิมจนหมด	197	82.80
15. การเพิ่มปริมาณความเข้มข้นของสารเคมี จะทำให้มีประสิทธิภาพในการ กำจัดศัตรูพืชได้ดีขึ้น	167	70.20
16. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีสีเปลี่ยนไป ยังคงมีประสิทธิภาพในการ ทำลายเหมือนเดิม	154	64.70
17. หลังการฉีดพ่นสารเคมี 1-3 วัน สามารถเก็บผลผลิตนำมาบริโภคได้ทุก ชนิด โดยที่ไม่มีสารตกค้าง	141	59.20
18. การป้องกันกำจัดศัตรูพืชของสตอร์เบอร์รี่ไม่มีวิธีอื่นนอกจากการใช้สารเคมี เพียงอย่างเดียว	56	23.50
19. พืชของสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชเข้าสู่ร่างกายได้ 2 ทางคือ ปากและ ผิวหนังเท่านั้น	18	7.60
20. สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีอยู่ 3 ชนิดคือ ป้องกันกำจัดแมลง ป้องกัน กำจัดโรคพืช และป้องกันกำจัดวัชพืช	2	0.80

หมายเหตุ จำนวนประชากรที่ศึกษา จำนวน 238 คน

* คือ คำตอบที่ถูกต้อง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคม และสุขภาพ กับการปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตร สำหรับการผลิต สตรอเบอรี่ ใน อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

2.1 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพกับการปฏิบัติของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตรสำหรับการผลิตสตรอเบอรี่

2.1.1. เพศ

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตรอเบอรี่ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 191 คนคิดเป็น ร้อยละ 80.30 ส่วนที่เหลือจำนวน 47 คน หรือ ร้อยละ 19.70 เป็นเพศหญิง ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เพศของเกษตรกรผู้ผลิตสตรอเบอรี่

เพศ	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ชาย	191	80.30
หญิง	47	19.70
รวม	238	100

2.1.2 อายุ

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี จำนวน 97 คน คิดเป็นร้อยละ 40.80 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 31.10 อายุต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90 อายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 31 คนคิดเป็นร้อยละ 13.00 และอายุสูงกว่าหรือเท่ากับ 61 ปี จำนวน 3 คนคิดเป็นร้อยละ 1.30 โดยเกษตรกรที่อายุน้อยที่สุด 18 ปี และอายุมากที่สุด 74 ปี เฉลี่ยอายุเกษตรกร 41.24 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.6001 ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 อายุของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30 ปี	33	13.90
31 – 40 ปี	74	31.10
41 – 50 ปี	97	40.80
51 – 60 ปี	31	13.00
สูงกว่าหรือเท่ากับ 61 ปี	3	1.30
รวม	238	100

อายุน้อยที่สุด 18 ปี

อายุสูงสุด 74 ปี

อายุเฉลี่ย 41.24 ปี

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.6001

2.1.3 จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 72.70 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ระหว่าง 4 - 6 คน เกษตรกรร้อยละ 20.60 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวอยู่ระหว่าง 1 - 3 คน และร้อยละ 6.70 มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่าหรือเท่ากับ 7 คน โดยมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด 2 คน สูงสุด 9 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย จำนวน 4.36 คน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.2847 ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 จำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

จำนวนสมาชิก	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
1 - 3 คน	49	20.60
4 - 6 คน	173	72.70
มากกว่าหรือเท่ากับ 7 คน	16	6.70
รวม	238	100

จำนวนสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด	2	คน
จำนวนสมาชิกในครอบครัวสูงสุด	9	คน
จำนวนสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย	4.36	คน
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.2847	

2.1.4 ระดับการศึกษา

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.00 หรือจำนวน 107 คน จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 23.10 หรือจำนวน 55 คน จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 20.60 หรือจำนวน 49 คน จบการศึกษาดำรงชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 5.00 หรือจำนวน 12 คน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 3.40 หรือจำนวน 8 คน จบการศึกษาระดับปวช. ร้อยละ 2.10 หรือจำนวน 5 คน จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 0.80 หรือจำนวน 2 คน จบการศึกษาระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา และไม่มีเกษตรกรรายใดที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ระดับการศึกษาของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

ระดับการศึกษา	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	49	20.60
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	107	45.00
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	55	23.10
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	12	5.00
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	5	2.10
ระดับปวช.	8	3.40
ระดับ ปวส.หรืออนุปริญญา	2	0.80
ระดับปริญญาตรี	0	0.00
รวม	238	100

2.1.5 รายได้จากการผลิตสตรอเบอร์รี่

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรมีรายได้จากการผลิตสตรอเบอร์รี่ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.40 อยู่ระหว่าง 30001 – 60000 บาทต่อไร่ ร้อยละ 18.90 อยู่ระหว่าง 60001 – 90000 บาทต่อไร่ ร้อยละ 17.60 มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30000 บาทต่อไร่ ร้อยละ 14.70 อยู่ระหว่าง 90001 – 120000 บาทต่อไร่ ร้อยละ 7.20 สูงกว่าหรือเท่ากับ 150001 บาทต่อไร่ และร้อยละ 4.20 อยู่ระหว่าง 120001 – 150000 บาทต่อไร่ โดยที่เกษตรกรมีรายได้จากการผลิตสตรอเบอร์รี่ต่ำสุด 10000 บาทต่อไร่ รายได้จากการผลิตสตรอเบอร์รี่สูงสุด 240000 บาทต่อไร่ รายได้จากการผลิตสตรอเบอร์รี่เฉลี่ย 68914.14 บาทต่อไร่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 46069.2370 ดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 รายได้จากการผลิตสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกรผู้ผลิตสตรอเบอร์รี่

รายได้จากการผลิตสตรอเบอร์รี่ (บาท/ไร่)	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30000	42	17.60
30001 – 60000	89	37.40
60001 – 90000	45	18.90
90001 – 120000	35	14.70
120001 – 150000	10	4.20
สูงกว่าหรือเท่ากับ 150001	17	7.20
รวม	238	100

รายได้จากการผลิตสตรอเบอร์รี่ต่ำสุด 10000 บาทต่อไร่

รายได้จากการผลิตสตรอเบอร์รี่สูงสุด 240000 บาทต่อไร่

รายได้จากการผลิตสตรอเบอร์รี่เฉลี่ย 68914.14 บาทต่อไร่

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 46069.2370

2.1.6 รายได้จากภาคเกษตรกรรม

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 59.70 ไม่มีรายได้จากภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 17.20 มีรายได้ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25000 บาทต่อปี ร้อยละ 11.80 อยู่ระหว่าง 25001 – 50000 บาทต่อปี ร้อยละ 5.50 อยู่ระหว่าง 75001 – 100000 บาทต่อปี ร้อยละ 3.80 อยู่ระหว่าง 50001 – 75000 บาทต่อปี และร้อยละ 2.10 มีรายได้มากกว่าหรือเท่ากับ 100001 บาทต่อปี โดยที่เกษตรกรมีรายได้จากภาคเกษตรต่ำสุด 1000 บาทต่อปี รายได้จากภาคเกษตรสูงสุด 500000 บาทต่อปี รายได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 49413.54 บาทต่อปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 74334.7420 ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 รายได้จากภาคเกษตรกรรมของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

รายได้จากภาคเกษตรกรรม (บาท/ปี)	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้จากภาคเกษตรกรรม	142	59.70
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 25000	41	17.20
25001 – 50000	28	11.80
50001 – 75000	9	3.80
75001 – 100000	13	5.50
มากกว่าหรือเท่ากับ 100001	5	2.10
รวม	238	100

รายได้จากภาคเกษตรต่ำสุด 1000 บาทต่อปี

รายได้จากภาคเกษตรสูงสุด 500000 บาทต่อปี

รายได้จากภาคเกษตรเฉลี่ย 49413.54 บาทต่อปี

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 74334.7420

2.1.7 รายได้นอกภาคเกษตรกรรม

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 70.20 ไม่มีรายได้นอกภาคเกษตรกรรม ร้อยละ 13.50 มีรายได้อยู่ระหว่างต่ำกว่าหรือเท่ากับ 100000 บาทต่อปี ร้อยละ 9.60 อยู่ระหว่าง 200001 – 300000 บาทต่อปี ร้อยละ 5.00 มีรายได้ มากกว่าหรือเท่ากับ 300001 บาทต่อปี และร้อยละ 1.60 อยู่ระหว่าง 100001 – 200000 บาทต่อปี โดยที่เกษตรกรมีรายได้นอกภาคเกษตรต่ำสุด 9000 บาทต่อปี รายได้นอกภาคเกษตรสูงสุด 1400000 บาทต่อปี รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 281687.32 บาทต่อปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 292236.7040 ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 รายได้นอกภาคเกษตรกรรมของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

รายได้นอกภาคเกษตรกรรม (บาท/ปี)	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่มีรายได้นอกภาคเกษตรกรรม	167	70.20
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 100000	32	13.50
100001 – 200000	4	1.60
200001 – 300000	23	9.60
มากกว่าหรือเท่ากับ 300001	12	5.00
รวม	238	100

รายได้นอกภาคเกษตรต่ำสุด 9000 บาทต่อปี

รายได้นอกภาคเกษตรสูงสุด 1400000 บาทต่อปี

รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย 281687.32 บาทต่อปี

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 292236.7040

2.1.8 ภาระหนี้สิน

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 33.20 มีภาระหนี้สิน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 50000 บาท ร้อยละ 22.30 มีภาระหนี้สินอยู่ระหว่าง 50001 – 100000 บาท ร้อยละ 13.90 อยู่ระหว่าง 100001 – 150000 บาท ร้อยละ 13.40 ไม่มีภาระหนี้สิน ร้อยละ 11.00 มีหนี้สินมากกว่าหรือเท่ากับ 200001 บาท และร้อยละ 6.30 อยู่ระหว่าง 150001– 200000 บาท โดยภาระหนี้สินของเกษตรกรต่ำสุด 10000 บาท ภาระหนี้สินของเกษตรกรสูงสุด 800000 บาท ภาระหนี้สินของเกษตรกรเฉลี่ย 118067.96 บาท ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 120678.5900 ดังแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ภาระหนี้สินของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

จำนวนภาระหนี้สิน (บาท)	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่มีภาระหนี้สิน	32	13.40
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 50000	79	33.20
50001 – 100000	53	22.30
100001 – 150000	33	13.90
150001 – 200000	15	6.30
มากกว่าหรือเท่ากับ 200001	26	11.00
รวม	238	100

ภาระหนี้สินของเกษตรกรต่ำสุด 10000 บาท

ภาระหนี้สินของเกษตรกรสูงสุด 800000 บาท

ภาระหนี้สินของเกษตรกรเฉลี่ย 118067.96 บาท

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 120678.5900

2.1.9 แหล่งสินเชื่อเพื่อการซื้อสารเคมีเกษตร

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อในการใช้สารเคมีเกษตรจากแหล่งสินเชื่อต่างๆ ดังนี้ แหล่งสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 58.8 ไม่กู้ และร้อยละ 41.20 กู้ แหล่งสินเชื่อจากสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 78.20 ไม่กู้ และร้อยละ 21.80 กู้ แหล่งสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ 99.20 ไม่กู้ และร้อยละ 0.80 กู้ แหล่งสินเชื่อจากกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 64.70 ไม่กู้ และร้อยละ 35.30 กู้ แหล่งสินเชื่อจากพ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 81.5 ไม่กู้ และร้อยละ 18.5 กู้ แหล่งสินเชื่อจากนอกระบบ ร้อยละ 93.30 ไม่กู้ และร้อยละ 6.70 กู้ ดังแสดงในตารางที่ 14

แหล่งสินเชื่อ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	เกษตรกรที่ไม่กู้	180	58.80
	เกษตรกรที่กู้	98	41.20
รวม		238	100
สหกรณ์การเกษตร	เกษตรกรที่ไม่กู้	186	78.20
	เกษตรกรที่กู้	52	21.80
รวม		238	100
ธนาคารพาณิชย์	เกษตรกรที่ไม่กู้	236	99.20
	เกษตรกรที่กู้	2	0.80
รวม		238	100
กองทุนหมู่บ้าน	เกษตรกรที่ไม่กู้	154	64.70
	เกษตรกรที่กู้	84	35.30
รวม		238	100
พ่อค้าคนกลาง	เกษตรกรที่ไม่กู้	194	81.50
	เกษตรกรที่กู้	44	18.50
รวม		238	100
นอกระบบ	เกษตรกรที่ไม่กู้	222	93.30
	เกษตรกรที่กู้	16	6.70
รวม		238	100

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อในการใช้สารเคมีเกษตร จากจำนวนแหล่งสินเชื่อต่างๆ ดังนี้ เกษตรกรส่วนใหญ่ร้อยละ 41.60 กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อ 1 แหล่ง ร้อยละ 31.10 กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อ 2 แหล่ง ร้อยละ 13.00 ไม่กู้เงินจากแหล่งใด ร้อยละ 6.30 กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อ 3 แหล่ง ร้อยละ 5.50 กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อ 4 แหล่ง และร้อยละ 2.50 กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อ 5 แหล่ง โดยเกษตรกรกู้เงินจากแหล่งสินเชื่อต่ำสุด 1 แหล่ง กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อสูงสุด 5 แหล่ง กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อเฉลี่ย 1.80 แหล่ง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.0151 ดังแสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 จำนวนแหล่งสินเชื่อในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

แหล่งสินเชื่อ	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่กู้เงินจากแหล่งใด	31	13.00
กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อ 1 แหล่ง	99	41.60
กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อ 2 แหล่ง	74	31.10
กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อ 3 แหล่ง	15	6.30
กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อ 4 แหล่ง	13	5.50
กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อ 5 แหล่ง	6	2.50
รวม	238	100

กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อต่ำสุด 1 แหล่ง

กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อสูงสุด 5 แหล่ง

กู้เงินจากแหล่งสินเชื่อเฉลี่ย 1.80 แหล่ง

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.0151

2.1.10 แหล่งที่มาของสารเคมีเกษตร

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ใช้สารเคมีเกษตรตามแหล่งที่มาต่างๆดังนี้ จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ร้อยละ 9.70 ไม่เอาร้อยละ 90.30 จากสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 19.30 ไม่เอาร้อยละ 80.70 จากร้านค้าในหมู่บ้าน ร้อยละ 18.90 ไม่เอาร้อยละ 81.10 จากร้านค้าในอำเภอ ร้อยละ 5.90 ไม่เอาร้อยละ 94.10 จากร้านค้าในเมือง ร้อยละ 20.60 ไม่เอาร้อยละ 79.40 จากพ่อค้าคนกลาง 27.70 ไม่เอาร้อยละ 72.30 ดังแสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 แหล่งที่มาของสารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

จากแหล่งสินเชื่อ		จำนวน (คน)	ร้อยละ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	เอา	23	9.70
	ไม่เอา	215	90.30
รวม		238	100
สหกรณ์การเกษตร	เอา	46	19.30
	ไม่เอา	215	90.30
รวม		238	100
ร้านค้าในหมู่บ้าน	เอา	45	18.90
	ไม่เอา	192	80.70
รวม		238	100
ร้านค้าในอำเภอ	เอา	14	5.90
	ไม่เอา	193	81.10
รวม		238	100
ร้านค้าในเมือง	เอา	49	20.60
	ไม่เอา	224	94.10
รวม		238	100
พ่อค้าคนกลาง	เอา	66	27.70
	ไม่เอา	189	79.40
รวม		238	100

2.1.11 จำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 61.30 มีจำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่ ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 คน ร้อยละ 29.80 มีจำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่ 6 – 10 คน ร้อยละ 5.00 มีจำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่ 11 – 15 ร้อยละ 2.10 มีจำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่ คน 16 – 20 คน และร้อยละ 1.70 มีจำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่ มากกว่าหรือเท่ากับ 21 คน โดยมีจำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่ต่ำสุด 2 คน จำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่สูงสุด 28 คน จำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่เฉลี่ย 5.95 คน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.15445 ดังแสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 จำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกร

จำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 5 คน	146	61.30
6 – 10 คน	71	29.80
11 – 15 คน	12	5.00
16 – 20 คน	5	2.10
มากกว่าหรือเท่ากับ 21 คน	4	1.70
รวม	238	100

จำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่ต่ำสุด 2 คน

จำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่สูงสุด 28 คน

จำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่เฉลี่ย 5.95 คน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.15445

2.1.11.1 ประเภทของแรงงานในการผลิตสตรอเบอรี่

แรงงานต่างด้าว

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตรอเบอรี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.80 ไม่มีการจ้างแรงงานต่างด้าวในการผลิตสตรอเบอรี่ ร้อยละ 29.00 มีการจ้างแรงงานต่างด้าวอยู่ระหว่าง 1 – 3 คน ร้อยละ 14.30 มีการจ้างแรงงานต่างด้าวอยู่ระหว่าง 4 – 6 คน ร้อยละ 3.80 มีการจ้างแรงงานต่างด้าวอยู่ระหว่าง 7 – 9 คน และ มากกว่าหรือเท่ากับ 13 คน และร้อยละ 3.40 มีการจ้างแรงงานต่างด้าวอยู่ระหว่าง 10 – 12 คน โดยมีจำนวนแรงงานต่างด้าวต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานต่างด้าวสูงสุด 25 คน จำนวนแรงงานต่างด้าวเฉลี่ย 4.93 คน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.6219 ดังแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 จำนวนของแรงงานต่างด้าวในการผลิตสตรอเบอรี่

จำนวนแรงงานต่างด้าวในการผลิตสตรอเบอรี่	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่มีการจ้างแรงงานต่างด้าว	109	45.8
1 – 3 คน	69	29.00
4 – 6 คน	34	14.30
7 – 9 คน	9	3.80
10 – 12 คน	8	3.40
มากกว่าหรือเท่ากับ 13 คน	9	3.80
รวม	238	100

จำนวนแรงงานต่างด้าวในการผลิตสตรอเบอรี่ต่ำสุด 1 คน

จำนวนแรงงานต่างด้าวในการผลิตสตรอเบอรี่สูงสุด 25 คน

จำนวนแรงงานต่างด้าวในการผลิตสตรอเบอรี่เฉลี่ย 4.93 คน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.6219

แรงงานในพื้นที่

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.10 ไม่มีการจ้างแรงงานในพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่ ร้อยละ 10.50 มีการจ้างแรงงานในพื้นที่อยู่ระหว่าง 1 – 2 คน ร้อยละ 2.9 มีการจ้างแรงงานในพื้นที่อยู่ระหว่าง 3 – 4 คน และ 5 – 6 คน ร้อยละ 1.70 มีการจ้างแรงงานในพื้นที่อยู่ระหว่าง 7 – 8 คน และร้อยละ 0.80 มีการจ้างแรงงานในพื้นที่อยู่ระหว่าง 9 – 10 คน โดยมีจำนวนแรงงานในพื้นที่ต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานในพื้นที่สูงสุด 10 คน จำนวนแรงงานในพื้นที่เฉลี่ย 3.37 คน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.4053 ดังแสดงในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 จำนวนของแรงงานในพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่

จำนวนแรงงานในพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่มีการจ้างแรงงานในพื้นที่	193	81.10
1 – 2 คน	25	10.50
3 – 4 คน	7	2.90
5 – 6 คน	7	2.90
7 – 8 คน	4	1.70
9 – 10 คน	2	0.80
รวม	238	100

จำนวนแรงงานในพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่ต่ำสุด 1 คน

จำนวนแรงงานในพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่สูงสุด 10 คน

จำนวนแรงงานในพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่เฉลี่ย 3.37 คน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.4053

แรงงานครอบครัว

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 47.90 มีแรงงานครอบครัวในการผลิตสตอเบอร์รี่ 2 คน ร้อยละ 23.90 มีแรงงานครอบครัวในการผลิตสตอเบอร์รี่ 3 คน ร้อยละ 13.40 มีแรงงานครอบครัวในการผลิตสตอเบอร์รี่ 4 คน ร้อยละ 9.70 มีแรงงานครอบครัวในการผลิตสตอเบอร์รี่ 1 คน และร้อยละ 5.00 มีแรงงานครอบครัวในการผลิตสตอเบอร์รี่มากกว่าหรือเท่ากับ 5 คน โดยมีจำนวนแรงงานครอบครัวต่ำสุด 1 คน จำนวนแรงงานครอบครัวสูงสุด 6 คน จำนวนแรงงานครอบครัวเฉลี่ย 2.58 คน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.0184 ดังแสดงในตารางที่ 20

ตารางที่ 20 จำนวนของแรงงานครอบครัวในการผลิตสตอเบอร์รี่

จำนวนแรงงานครอบครัวในการผลิตสตอเบอร์รี่	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
1 คน	23	9.70
2 คน	114	47.90
3 คน	57	23.90
4 คน	32	13.40
มากกว่าหรือเท่ากับ 5 คน	12	5.00
รวม	238	100

จำนวนแรงงานครอบครัวในการผลิตสตอเบอร์รี่ต่ำสุด 1 คน

จำนวนแรงงานครอบครัวในการผลิตสตอเบอร์รี่สูงสุด 6 คน

จำนวนแรงงานครอบครัวในการผลิตสตอเบอร์รี่เฉลี่ย 2.58 คน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.0184

2.1.11.2 ค่าจ้างแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 50.40 มีค่าจ้างแรงงานเท่ากับ 100 บาทต่อวัน ร้อยละ 29.40 ไม่มีค่าจ้างแรงงาน ร้อยละ 13.40 มีค่าจ้างแรงงานเท่ากับ 120 บาทต่อวัน ร้อยละ 2.50 มีค่าจ้างแรงงานเท่ากับ 80 บาทต่อวัน ร้อยละ 2.10 มีค่าจ้างแรงงานเท่ากับ 140 บาทต่อวัน ร้อยละ 1.30 มีค่าจ้างแรงงานเท่ากับ 145 บาทต่อวัน ร้อยละ 0.40 มีค่าจ้างแรงงานเท่ากับ 90 บาทต่อวัน และ 150 บาทต่อวัน โดยมีค่าจ้างแรงงานต่ำสุด 80 บาทต่อวัน ค่าจ้างแรงงานสูงสุด 150 บาทต่อวัน ค่าจ้างแรงงานเฉลี่ย 105.32 บาทต่อวัน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.7403 ดังแสดงในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 ค่าจ้างแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่ (บาท/คน/วัน)

ค่าจ้างแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่ (บาท/คน/วัน)	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่มีค่าจ้างแรงงาน	70	29.40
80 บาท	6	2.50
90 บาท	1	0.40
100 บาท	120	50.40
120 บาท	32	13.40
140 บาท	5	2.10
145 บาท	3	1.30
150 บาท	1	0.40
รวม	238	100

ค่าจ้างแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่ต่ำสุด 80 บาทต่อวัน

ค่าจ้างแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่สูงสุด 150 บาทต่อวัน

ค่าจ้างแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่เฉลี่ย 105.32 บาทต่อวัน

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 12.7403

2.1.12 ขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 35.70 มีขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่อยู่ระหว่าง 1.25 – 2.00 ไร่ ร้อยละ 18.10 มีขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่อยู่ระหว่าง 2.25 – 3.00 ไร่ ร้อยละ 17.60 มีขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่มากกว่าหรือเท่ากับ 5.25 ไร่ ร้อยละ 10.90 มีขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.00 ไร่ ร้อยละ 10.10 มีขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่อยู่ระหว่าง 3.25 – 4.00 ไร่ และร้อยละ 7.60 มีขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่อยู่ระหว่าง 4.25 – 5.00 ไร่ โดยมีขนาดพื้นที่ต่ำสุด 0.50 ไร่ ขนาดพื้นที่สูงสุด 27.00 ไร่ ขนาดพื้นที่เฉลี่ย 4.04 ไร่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.2398 ดังแสดงในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 ขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่

ขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.00 ไร่	26	10.90
1.25 – 2.00 ไร่	85	35.70
2.25 – 3.00 ไร่	43	18.10
3.25 – 4.00 ไร่	24	10.10
4.25 – 5.00 ไร่	18	7.60
มากกว่าหรือเท่ากับ 5.25 ไร่	42	17.60
รวม	238	100

ขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่ต่ำสุด 0.50 ไร่

ขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่สูงสุด 27.00 ไร่

ขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่เฉลี่ย 4.04 ไร่

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 4.2398

2.1.12.1 ประเภทของพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่

ขนาดพื้นที่ของตนเองในการผลิตสตอเบอร์รี่

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 27.30 มีขนาดพื้นที่เป็นของตนเองอยู่ระหว่าง 1.25 – 2.00 ไร่ ร้อยละ 21.80 ไม่มีพื้นที่ของตนเอง ร้อยละ 15.10 มีขนาดพื้นที่เป็นของตนเองอยู่ระหว่าง 2.25 – 3.00 ไร่ ร้อยละ 13.00 มีขนาดพื้นที่เป็นของตนเองต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.00 ไร่ ร้อยละ 9.70 มีขนาดพื้นที่เป็นของตนเองมากกว่าหรือเท่ากับ 5.25 ไร่ ร้อยละ 9.20 มีขนาดพื้นที่เป็นของตนเองอยู่ระหว่าง 3.25 – 4.00 ไร่ ร้อยละ 3.80 มีขนาดพื้นที่เป็นของตนเองอยู่ระหว่าง 4.25 – 5.00 ไร่ โดยมีขนาดพื้นที่ของตนเองต่ำสุด 0.25 ไร่ ขนาดพื้นที่ของตนเองสูงสุด 15.00 ไร่ ขนาดพื้นที่ของตนเองเฉลี่ย 3.1739 ไร่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.8085 ดังแสดงในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ขนาดพื้นที่ของตนเองในการผลิตสตอเบอร์รี่

ขนาดพื้นที่ของตนเองในการผลิตสตอเบอร์รี่	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่มีพื้นที่ของตนเอง	52	21.80
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.00 ไร่	31	13.00
1.25 – 2.00 ไร่	65	27.30
2.25 – 3.00 ไร่	36	15.10
3.25 – 4.00 ไร่	22	9.20
4.25 – 5.00 ไร่	9	3.80
มากกว่าหรือเท่ากับ 5.25 ไร่	23	9.70
รวม	238	100
ขนาดพื้นที่ของตนเองในการผลิตสตอเบอร์รี่ต่ำสุด	0.25	ไร่
ขนาดพื้นที่ของตนเองในการผลิตสตอเบอร์รี่สูงสุด	15.00	ไร่
ขนาดพื้นที่ของตนเองในการผลิตสตอเบอร์รี่เฉลี่ย	3.1739	ไร่
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	2.8085	

ขนาดพื้นที่เข้าในการผลิตสตรอเบอร์รี่

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตรอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.00 ไม่ได้เข้าพื้นที่ในการผลิตสตรอเบอร์รี่ ร้อยละ 18.10 มีขนาดพื้นที่เข้าอยู่ระหว่าง 1.25 – 2.00 ไร่ ร้อยละ 7.10 มีขนาดพื้นที่เข้ามากกว่าหรือเท่ากับ 5.25 ไร่ ร้อยละ 6.30 มีขนาดพื้นที่เข้าอยู่ระหว่าง 4.25 – 5.00 ไร่ ร้อยละ 5.00 มีขนาดพื้นที่เข้าอยู่ระหว่าง 2.25 – 3.00 ไร่ ร้อยละ 4.60 มีขนาดพื้นที่เข้าต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.00 ไร่ และร้อยละ 0.80 มีขนาดพื้นที่เข้าอยู่ระหว่าง 3.25 – 4.00 ไร่ โดยมีขนาดพื้นที่เข้าในการผลิตสตรอเบอร์รี่ต่ำสุด 0.50 ไร่ ขนาดพื้นที่เข้าในการผลิตสตรอเบอร์รี่สูงสุด 17.00 ไร่ ขนาดพื้นที่เข้าในการผลิตสตรอเบอร์รี่เฉลี่ย 3.6450 ไร่ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.1657 ดังแสดงในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ขนาดพื้นที่เข้าในการผลิตสตรอเบอร์รี่

ขนาดพื้นที่เข้าในการผลิตสตรอเบอร์รี่	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้เข้าพื้นที่	138	58.00
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 1.00 ไร่	11	4.60
1.25 – 2.00 ไร่	43	18.10
2.25 – 3.00 ไร่	12	5.00
3.25 – 4.00 ไร่	2	0.80
4.25 – 5.00 ไร่	15	6.30
มากกว่าหรือเท่ากับ 5.25 ไร่	17	7.10
รวม	238	100

ขนาดพื้นที่เข้าในการผลิตสตรอเบอร์รี่ต่ำสุด 0.50 ไร่

ขนาดพื้นที่เข้าในการผลิตสตรอเบอร์รี่สูงสุด 17.00 ไร่

ขนาดพื้นที่เข้าในการผลิตสตรอเบอร์รี่เฉลี่ย 3.6450 ไร่

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.1657

2.1.12.2 ค่าเช่าพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.80 ไม่เสียค่าเช่าพื้นที่ ร้อยละ 17.20 มีค่าเช่าพื้นที่ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10000 บาท ร้อยละ 8.40 มีค่าเช่าพื้นที่มากกว่า 30001 บาท ร้อยละ 8.00 มีค่าเช่าพื้นที่อยู่ระหว่าง 10001 – 20000 บาท และร้อยละ 7.50 มีค่าเช่าพื้นที่อยู่ระหว่าง 20001 – 30000 บาท โดยมีค่าเช่าพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่ต่ำสุด 2500 บาท ค่าเช่าพื้นที่เช่าในการผลิตสตอเบอร์รี่สูงสุด 200000 บาท ค่าเช่าพื้นที่เช่าในการผลิตสตอเบอร์รี่เฉลี่ย 23260.20 บาท ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 26268.46 ดังแสดงในตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ค่าเช่าพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่ (ฤดูกาลต่อครอบครัว)

ค่าเช่าพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่เสียค่าเช่าพื้นที่	140	58.80
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 10000 บาท	41	17.2
10001 – 20000 บาท	19	8.00
20001 – 30000 บาท	18	7.50
มากกว่าหรือเท่ากับ 30001 บาท	20	8.40
รวม	238	100

ค่าเช่าพื้นที่เช่าในการผลิตสตอเบอร์รี่ต่ำสุด 2500 บาท

ค่าเช่าพื้นที่เช่าในการผลิตสตอเบอร์รี่สูงสุด 200000 บาท

ค่าเช่าพื้นที่เช่าในการผลิตสตอเบอร์รี่เฉลี่ย 23260.20 บาท

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 26268.4620

2.1.13 ประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตรอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 39.90 มีประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่ 1 – 5 ปี ร้อยละ 26.50 มีประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่ 11 – 15 ปี ร้อยละ 25.60 มีประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่ 6 – 10 ปี ร้อยละ 7.60 มีประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่ 16 – 20 ปี และร้อยละ 0.40 มีประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่มากกว่าหรือเท่ากับ 21 ปี โดยมีประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่ต่ำสุด 1 ปี ประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่สูงสุด 21 ปี ประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่เฉลี่ย 8.46 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.1464 ดังแสดงในตารางที่ 26

ตารางที่ 26 ประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกร

ประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
1 – 5 ปี	95	39.90
6 – 10 ปี	61	25.60
11 – 15 ปี	63	26.50
16 – 20 ปี	18	7.60
มากกว่าหรือเท่ากับ 21 ปี	1	0.40
รวม	238	100

ประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่ต่ำสุด 1 ปี

ประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่สูงสุด 21 ปี

ประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอร์รี่เฉลี่ย 8.46 ปี

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.1464

2.1.14 ประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตร

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 26.90 มีประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตร 11 – 15 ปี ร้อยละ 26.50 มีประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตร 16 – 20 ปี ร้อยละ 20.60 มีประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตร 6 – 10 ปี ร้อยละ 17.60 มีประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตร 1 – 5 ปี และร้อยละ 8.40 มีประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตรมากกว่าหรือเท่ากับ 21 ปี โดยมีประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตรต่ำสุด 1 ปี ประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตรสูงสุด 26 ปี ประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตรเฉลี่ย 12.98 ปี ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.2847 แสดงในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 ประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร

ประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตร	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
1 – 5 ปี	42	17.60
6 – 10 ปี	49	20.60
11 – 15 ปี	64	26.90
16 – 20 ปี	63	26.50
มากกว่าหรือเท่ากับ 21 ปี	20	8.40
รวม	238	100

ประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตรต่ำสุด 1 ปี

ประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตรสูงสุด 26 ปี

ประสิทธิภาพในการใช้สารเคมีเกษตรเฉลี่ย 12.98 ปี

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 6.2847

2.1.15 แหล่งข้อมูลข่าวสาร

การได้รับข้อมูลข่าวสารในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอรี่

กำหนดระดับความถี่ของการได้รับข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตร ดังนี้

ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรมากเท่ากับ	3	คะแนน
ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรปานกลางเท่ากับ	2	คะแนน
ระดับการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรน้อยเท่ากับ	1	คะแนน
ระดับการไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรเท่ากับ	0	คะแนน

ช่วงคะแนนเฉลี่ย

ระดับความถี่ของการได้รับข้อมูลข่าวสาร

2.01 – 3.00

การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรมาก

1.01 – 2.00

การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรปานกลาง

0.01 – 1.00

การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรน้อย

0.00

ไม่ได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรเลย

จากผลการวิจัยพบว่า แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอรี่ ในภาพรวมทั้งหมดแล้ว อยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.860 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 ซึ่งเกษตรกรได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งต่างๆดังนี้

แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร จากเพื่อนบ้าน ระดับมาก ร้อยละ 19.70 ระดับปานกลาง ร้อยละ 78.60 ระดับน้อย ร้อยละ 1.30 และไม่ได้รับข่าวสารจากเพื่อนบ้านร้อยละ 0.40 โดยมีค่าระดับเฉลี่ย 2.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.44 มีค่าหมายถึงระดับมาก

แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร จากตัวแทนจำหน่าย ระดับมาก ร้อยละ 0.00 ระดับปานกลาง ร้อยละ 41.20 ระดับน้อย ร้อยละ 50.40 และไม่ได้รับข่าวสารจากตัวแทนจำหน่าย ร้อยละ 8.40 โดยมีค่าระดับเฉลี่ย 1.32 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.62 มีค่าหมายถึงระดับปานกลาง

แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร จากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ระดับมาก ร้อยละ 1.70 ระดับปานกลาง ร้อยละ 72.70 ระดับน้อย ร้อยละ 21.00 และไม่ได

รับข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 4.60 โดยมีค่าระดับเฉลี่ย 1.71 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.57 มีค่าหมายถึง ระดับปานกลาง

แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร จากร้านค้า ระดับมาก ร้อยละ 1.70 ระดับปานกลาง ร้อยละ 79.80 ระดับน้อย ร้อยละ 13.00 และไม่ได้รับข่าวสารจากร้านค้า ร้อยละ 5.50 โดยมีค่าระดับเฉลี่ย 1.77 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.56 มีค่าหมายถึงระดับ ปานกลาง

แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร จากหนังสือพิมพ์ระดับ มาก ร้อยละ 7.10 ระดับปานกลาง ร้อยละ 62.60 ระดับน้อย ร้อยละ 29.40 และไม่ได้รับข่าวสารจาก หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 0.80 โดยมีค่าระดับเฉลี่ย 1.76 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.58 หมายถึงระดับปานกลาง

แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร จากวิทยุ ระดับมาก ร้อยละ 6.70 ระดับปานกลาง ร้อยละ 89.90 ระดับน้อย ร้อยละ 3.40 และไม่ได้รับข่าวสารจากวิทยุ ร้อย ละ 0.00 โดยมีค่าระดับเฉลี่ย 2.03 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.36 มีค่าหมายถึง ระดับมาก

แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร จากโทรทัศน์ ระดับมาก ร้อยละ 12.20 ระดับปานกลาง ร้อยละ 79.00 ระดับน้อย ร้อยละ 8.40 และไม่ได้รับข่าวสารจากโทรทัศน์ ร้อยละ 0.40 โดยมีค่าระดับเฉลี่ย 2.02 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.47 มีค่าหมายถึง ระดับมาก

แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร จากเอกสารคำแนะนำ ระดับมาก ร้อยละ 6.70 ระดับปานกลาง ร้อยละ 86.10 ระดับน้อย ร้อยละ 6.30 และไม่ได้รับข่าวสารจาก เอกสารคำแนะนำ ร้อยละ 0.80 โดยมีค่าระดับเฉลี่ย 1.98 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.40 มีค่าหมายถึง ระดับ ปานกลาง

แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร จากการเข้าร่วมประชุม ฝึกอบรมระดับมาก ร้อยละ 3.80 ระดับปานกลาง ร้อยละ 87.40 ระดับน้อย ร้อยละ 4.60 และไม่ได้รับ ข่าวสารจากการเข้าร่วมประชุมฝึกอบรม ร้อยละ 4.20 โดยมีค่าระดับเฉลี่ย 1.90 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.49 มีค่าหมายถึง ระดับปานกลาง

แหล่งการได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร จากพ่อค้าคนกลาง ระดับมาก ร้อยละ 0.50 ระดับปานกลาง ร้อยละ 87.00 ระดับน้อย ร้อยละ 9.20 และไม่ได้รับข่าวสารจาก พ่อค้าคนกลาง ร้อยละ 1.70 โดยมีค่าระดับเฉลี่ย 1.89 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.41 มีค่าหมายถึง ระดับ ปานกลาง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด ดังแสดงในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 แหล่งข้อมูลข่าวสารในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอรี่

แหล่งข้อมูลข่าวสาร	ระดับความถี่ และ (ร้อยละ)				$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
	3 มาก	2 ปานกลาง	1 น้อย	0 ไม่ได้รับ			
เพื่อนบ้าน	47 (19.70%)	187 (78.60%)	3 (1.30%)	1 (0.40%)	2.17	0.44	มาก
ตัวแทนจำหน่าย	0 (0.00%)	98 (41.20%)	120 (50.40%)	20 (8.40%)	1.32	0.62	ปานกลาง
เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	4 (1.70%)	173 (72.70%)	50 (21.00%)	11 (4.60%)	1.71	0.62	ปานกลาง
ร้านค้า	4 (1.70%)	190 (79.80%)	31 (13.00%)	13 (5.50%)	1.77	0.56	ปานกลาง
หนังสือพิมพ์	17 (7.10%)	149 (62.60%)	70 (29.40%)	2 (0.80%)	1.76	0.58	ปานกลาง
วิทยุ	16 (6.70%)	214 (89.90%)	8 (3.40%)	0 (0.00%)	2.03	0.36	มาก
โทรทัศน์	29 (12.20%)	188 (79.00%)	20 (8.40%)	1 (0.40%)	2.02	0.47	มาก
เอกสารคำแนะนำ	16 (6.70%)	205 (86.10%)	15 (6.30%)	2 (0.80%)	1.98	0.40	ปานกลาง
การเข้าร่วมประชุมฝึกอบรม	9 (3.80%)	208 (87.40%)	11 (4.60%)	10 (4.20%)	1.90	0.49	ปานกลาง
พ่อค้าคนกลาง	5 (2.10%)	207 (87.0%)	22 (9.20%)	4 (1.70%)	1.89	0.41	ปานกลาง
รวม					1.860	0.38	ปานกลาง

2.1.16 การเข้ารับการฝึกอบรม

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 77.70 เคยเข้ารับการฝึกอบรมในการใช้สารเคมีเกษตร และร้อยละ 22.30 ไม่เคยเข้ารับการฝึกอบรมในการใช้สารเคมีเกษตร ซึ่งเกษตรกร ส่วนใหญ่ร้อยละ 48.60 เคยเข้ารับการฝึกอบรม 1 – 2 ครั้ง ร้อยละ 3.70 เคยเข้ารับการฝึกอบรม 3 – 4 ครั้ง ร้อยละ 8.60 เคยเข้ารับการฝึกอบรม 5 – 6 ครั้ง ร้อยละ 3.20 เคยเข้ารับการฝึกอบรม 7 – 8 ครั้ง และร้อยละ 1.60 เคยเข้ารับการฝึกอบรม 9 – 10 ครั้ง โดยจำนวนครั้งที่เกษตรกร เคยเข้ารับการฝึกอบรมสูงสุด 10 ครั้ง จำนวนครั้งที่เกษตรกรเคยเข้ารับการฝึกอบรมต่ำสุด 1 ครั้ง จำนวนครั้งที่เกษตรกรเคยเข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ย 2.99 ครั้ง ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.7273 ดังแสดงในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 การเข้ารับการฝึกอบรมในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

การเข้ารับการฝึกอบรม	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	53	22.30
เคย	185	77.70
รวม	238	100
จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการฝึกอบรม	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
1 – 2 ครั้ง	90	48.60
3 – 4 ครั้ง	70	37.80
5 – 6 ครั้ง	16	8.60
7 – 8 ครั้ง	6	3.20
9 – 10 ครั้ง	3	1.60
รวม	185	100

จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมสูงสุด	10	ครั้ง
จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมต่ำสุด	1	ครั้ง
จำนวนครั้งที่เคยเข้ารับการฝึกอบรมเฉลี่ย	2.99	ครั้ง
ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	1.7273	

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ เข้ารับการฝึกอบรมในการใช้สารเคมีเกษตรจากหน่วยงานต่างๆที่จัดการฝึกอบรม ดังนี้ จากโครงการหลวง ส่วนใหญ่ร้อยละ 81.50 ไม่เคยเข้ารับการอบรม ร้อยละ 18.50 เคยเข้ารับการอบรม สำนักงานเกษตรอำเภอ ส่วนใหญ่ร้อยละ 63.90 เคยเข้ารับการอบรม ร้อยละ 36.10 ไม่เคยเข้ารับการอบรม ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 51.70 เคยเข้ารับการอบรม ร้อยละ 48.30 ไม่เคยเข้ารับการอบรม แสดงในตารางที่ 30

ตารางที่ 30 หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมในการใช้สารเคมีเกษตรให้แก่เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

หน่วยงานที่เข้าฝึกอบรม		จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
โครงการหลวง	ไม่เคย	194	81.50
	เคย	44	18.50
สำนักงานเกษตรอำเภอ	ไม่เคย	86	36.10
	เคย	152	63.90
ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีประจำตำบล	ไม่เคย	115	48.3
	เคย	123	51.70
รวม		238	100

2.1.17 โรคประจำตัว

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.00 ไม่มีโรคประจำตัว และร้อยละ 29.00 มีโรคประจำตัว ซึ่งพบว่าโรคประจำตัวของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ส่วนใหญ่ร้อยละ 27.50 คือโรคกระเพาะอาหาร ร้อยละ 17.40 คือโรคความดันโลหิตสูง ร้อยละ 13.00 คือโรคภูมิแพ้ ร้อยละ 11.60 คือโรคหืดหอบ ร้อยละ 5.8 ได้แก่โรค หัวใจ โรคเบาหวาน และโรคเก๊าท์ ร้อยละ 2.90 ได้แก่โรคมะเร็ง โรคไส้เลื่อน และโรคนิ้ว ส่วนร้อยละ 1.40 คือโรคปอด ดังแสดงในตารางที่ 31

ตารางที่ 31 สุขภาพและโรคประจำตัวของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

สุขภาพ	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่มีโรคประจำตัว	169	71.00
มีโรคประจำตัว	69	29.00
รวม	238	100
โรคประจำตัว	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ความดันโลหิตสูง	12	17.4
ความดันโลหิตต่ำ	2	2.90
กระเพาะอาหาร	19	27.50
ภูมิแพ้	9	13.00
หัวใจ	4	5.80
หืดหอบ	8	11.60
มะเร็ง	2	2.90
เบาหวาน	4	5.80
เก๊าท์	4	5.80
ปอด	1	1.40
ไส้เลื่อน	2	2.90
นิ้ว	2	2.90
รวม	69	100

2.1.18 การได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตร

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 87.00 ไม่เคยได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตร ร้อยละ 13.00 เคยได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตร แสดงในตารางที่ 32

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 77.40 มีสาเหตุที่ได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตรจากการแต่งกายไม่มีฉัตรและรัดกุม ร้อยละ 12.90 มีสาเหตุที่ได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตรจากการประมาทเดินเลื้อย ร้อยละ 6.50 มีสาเหตุที่ได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตรจากการแพ้สารเคมีเกษตร และร้อยละ 3.20 มีสาเหตุที่ได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตรจากอุบัติเหตุ ดังแสดงในตารางที่ 33

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ เมื่อได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตรแล้วจะมีอาการดังนี้ ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.10 จะมีอาการปวดหัว เวียนศีรษะ ร้อยละ 16.10 จะมีอาการตาพร่ามัว ร้อยละ 9.70 จะมีอาการผดผื่นคัน เป็นแผล และใจสั่น และร้อยละ 3.20 จะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน และหมดสติ ดังแสดงในตารางที่ 33

ตารางที่ 32 การได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

การได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตร	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยได้รับอันตราย	207	87.00
เคยได้รับอันตราย	31	13.00
รวม	238	100

ตารางที่ 33 สาเหตุและอาการจากการได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตรของเกษตรกร

สาเหตุที่ได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตร	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
แต่งกายไม่มีฉัตรและรัดกุม	24	77.40
ประมาณเกินเลื้อ	4	12.90
อุบัติเหตุ	1	3.20
แพ้สารเคมีเกษตร	2	6.50
รวม	31	100
ลักษณะอาการจากการได้รับสารเคมีเกษตร	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ปวดหัว เวียนศรีษะ	18	58.10
ผดผื่นคัน เป็นแผล	3	9.70
คลื่นไส้ อาเจียน	1	3.20
หมดสติ	1	3.20
ตาพร่ามัว	5	16.10
ใจสั่น	3	9.70
รวม	31	100

2.1.19 การตรวจเลือดหาปริมาณสารเคมีตกค้างในร่างกาย

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 58.40 เคยได้รับการตรวจเลือดหาปริมาณสารเคมีตกค้างในร่างกาย และร้อยละ 41.60 ไม่เคยได้รับการตรวจเลือดหาปริมาณสารเคมีตกค้างในร่างกาย เกษตรกรที่เคยได้รับการตรวจเลือดหาปริมาณสารเคมีตกค้างในร่างกาย ส่วนใหญ่ร้อยละ 45.30 อยู่ระดับ 1 ปกติ ร้อยละ 35.30 อยู่ระดับ 2 ปลอดภัย ร้อยละ 12.20 อยู่ระดับ 3 มีความเสี่ยง และร้อยละ 7.20 อยู่ระดับ 4 ไม่ปลอดภัย ดังแสดงในตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ระดับการตรวจเลือดหาสารเคมีตกค้างในร่างกายของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่

การตรวจเลือดหาสารเคมีตกค้างในร่างกาย	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่เคย	99	41.60
เคย	139	58.40
รวม	238	100
เคย (พบปริมาณระดับใด)	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ระดับ 1 ปกติ	63	45.30
ระดับ 2 ปลอดภัย	49	35.30
ระดับ 3 มีความเสี่ยง	17	12.20
ระดับ 4 ไม่ปลอดภัย	10	7.20
รวม	139	100

2.1.20 ราคาของสารเคมีเกษตร

จากผลการวิจัยพบว่า ในการเลือกใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 58.40 ตอบว่าราคามีส่วนในการเลือกใช้สารเคมีเกษตร และร้อยละ 41.60 หรือจำนวน 99 คน ตอบว่าราคาไม่มีส่วนในการเลือกใช้สารเคมีเกษตร

เกษตรกรให้เหตุผลในการเลือกใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร ร้อยละ 55.90 ไม่ตอบว่าเพราะเหตุผลใด ร้อยละ 41.20 ให้เหตุผลว่าช่วยลดต้นทุนในการผลิต และร้อยละ 2.90 ให้เหตุผลว่าเลือกซื้อสารเคมีเกษตรที่มีประสิทธิภาพที่ดีกว่าจะทำให้ผลผลิตดีกว่าสารเคมีเกษตรที่ไม่มีประสิทธิภาพ ดังแสดงในตารางที่ 35

ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละราคาของสารเคมีเกษตรที่มีส่วนในการเลือกใช้ของเกษตรกร

ราคา (การเลือกใช้)	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่มีส่วนในการเลือกใช้	99	41.60
มีส่วนในการเลือกใช้	139	58.40
รวม	238	100
เหตุผล	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ไม่ตอบ	133	55.90
ลดต้นทุน	98	41.20
เลือกประสิทธิภาพดีกว่า	7	2.90
รวม	238	100

2.1.21 ต้นทุนของสารเคมีเกษตรที่ใช้ในการผลิตสตรอเบอร์รี่

จากผลการวิจัยพบว่า เกษตรกรผู้ผลิตสตรอเบอร์รี่ ส่วนใหญ่ร้อยละ 37.80 มีต้นทุนของสารเคมีเกษตร ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15000 บาท ร้อยละ 37.40 มีต้นทุนของสารเคมีเกษตรอยู่ระหว่าง 15001 – 30000 บาท ร้อยละ 10.90 มีต้นทุนของสารเคมีเกษตรมากกว่าหรือเท่ากับ 60001 บาท ร้อยละ 8.40 มีต้นทุนของสารเคมีเกษตรอยู่ระหว่าง 30001 – 45000 บาท ร้อยละ 5.50 มีต้นทุนของสารเคมีเกษตรอยู่ระหว่าง 45001 – 60000 บาท โดยมีต้นทุนของสารเคมีเกษตรต่ำสุด 2500 บาท ต้นทุนของสารเคมีเกษตรสูงสุด 400000 บาท ต้นทุนของสารเคมีเกษตรเฉลี่ย 32011.34 บาท ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 40457.0752 แสดงในตารางที่ 36

ตารางที่ 36 ต้นทุนของสารเคมีเกษตรในการผลิตสตรอเบอร์รี่ของเกษตรกร (บาท/ฤดูกาล/ครอบครัว)

ต้นทุนของสารเคมีเกษตร (บาท/ฤดูกาล/ครอบครัว)	จำนวนเกษตรกร (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15000	90	37.80
15001 – 30000	89	37.40
30001 – 45000	20	8.40
45001 – 60000	13	5.50
มากกว่าหรือเท่ากับ 60001	26	10.90
รวม	238	100

ต้นทุนของสารเคมีเกษตรต่ำสุด 2500 บาท

ต้นทุนของสารเคมีเกษตรสูงสุด 400000 บาท

ต้นทุนของสารเคมีเกษตรเฉลี่ย 32011.34 บาท

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 40457.0752

2.2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามในการใช้สารเคมีเกษตร ในการผลิต สตรอเบอรี่ของเกษตรกร

การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตรอเบอรี่ของเกษตรกร โดยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์สถิติเพื่อทำการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Science or SPSS for Windows) เป็นสถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ดังแสดงในตารางที่ 37

ตารางที่ 37 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับการใช้สารเคมีในการปลูกสตอเบอรี่ของเกษตรกร

	Y ₁	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₀	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	
Y ₁	1.000	.029	.099	-.102	-.023	.066	-.020	-.046	.080	-.016	-.039	.072	.103	.144*	.267**	.024	-.001	.345**	Y ₁
X ₁		1.000	.082	-.413**	.035	.131*	.131*	.090	-.018	.096	.079	.351**	.487**	-.059	.081	.047	.041	-.008	X ₁
X ₂			1.000	-.100	-.091	-.031	-.126	-.176**	-.075	-.060	-.113	-.178**	-.139*	-.081	.014	-.151*	-.073	-.050	X ₂
X ₃				1.000	-.047	.013	-.042	-.018	.079	-.040	.007	-.074	-.186**	.016	.111	.139*	-.104	.034	X ₃
X ₄					1.000	.147*	.578**	.698**	.212**	.758**	.854**	.355**	.195**	.050	.161*	-.032	.776**	-.143*	X ₄
X ₅						1.000	.192**	.011	-.056	.128*	.171**	.277**	.216**	.005	.088	.027	.027	.053	X ₅
X ₆							1.000	.448**	.057	.533**	.584**	.254**	.118	-.050	.069	-.013	.512**	.004	X ₆
X ₇								1.000	.253**	.576**	.658**	.364**	.242**	.004	.179**	.070	.620**	-.075	X ₇
X ₈									1.000	.102	.142*	.122	.118	.025	.144*	.076	.136*	-.188*	X ₈
X ₉										1.000	.850**	.300**	.116	.009	.109	.021	.615**	-.033	X ₉
X ₁₀											1.000	.338**	.161*	.026	.118	.033	.754**	-.134*	X ₁₀
X ₁₁												1.000	.766**	-.071	.050	.137*	.248**	-.008	X ₁₁
X ₁₂													1.000	-.064	.040	.133*	.126	.045	X ₁₂
X ₁₃														1.000	.242**	.092	.038	.004	X ₁₃
X ₁₄															1.000	-.014	.067	-.120	X ₁₄
X ₁₅																1.000	-.049	.058	X ₁₅
X ₁₆																	1.000	-.149*	X ₁₆
X ₁₇																		1.000	X ₁₇

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

หมายเหตุ	Y	=	การใช้สารเคมีในการผลิตสตอเบอรี่ของเกษตรกร
	X ₁	=	อายุของเกษตรกร
	X ₂	=	จำนวนสมาชิกในครอบครัว
	X ₃	=	ระดับการศึกษา
	X ₄	=	รายได้จากการผลิตสตอเบอรี่
	X ₅	=	รายได้ภาคเกษตรกรรม
	X ₆	=	รายได้นอกภาคเกษตรกรรม
	X ₇	=	ภาระหนี้สิน
	X ₈	=	จำนวนแหล่งสินเชื่อในการใช้สารเคมีเกษตร
	X ₉	=	จำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอรี่
	X ₁₀	=	ขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอรี่
	X ₁₁	=	ประสบการณ์ในการผลิตสตอเบอรี่
	X ₁₂	=	ประสบการณ์ในการใช้สารเคมีเกษตร
	X ₁₃	=	แหล่งข้อมูลข่าวสาร
	X ₁₄	=	จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม
	X ₁₅	=	ระดับการตรวจเลือดหาสารเคมีตกค้างในร่างกาย
	X ₁₆	=	ต้นทุนในการใช้สารเคมีเกษตร
	X ₁₇	=	ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตร

เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งหมดกับตัวแปรตาม ดังตารางที่ 37 เปรียบเทียบเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระด้วยกัน พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของ X_4 กับ X_{10} ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .854 และ X_9 กับ X_{10} มีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ .850 ถือว่าเป็นความสัมพันธ์ในเกณฑ์ที่สูงมากเนื่องจากมีค่ามากกว่า .80 ซึ่งทำให้เกิดปัญหา Multicollinearity ซึ่งทำให้ค่า R^2 เปลี่ยนได้

เพราะฉะนั้น ทางแก้ คือตัดตัวแปรที่มีค่าสัมประสิทธิ์กับตัวแปรตามที่น้อยกว่าออก ในที่นี้คือ X_{10} (ขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอรี่) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ -.039 ออก แล้วจึงนำตัวแปรที่เหลือทั้งหมด 16 ตัว ไปทำการวิเคราะห์ใหม่ ดังแสดงในตารางที่ 38

ดังตารางที่ 38 เมื่อตัดตัวแปร X_{10} ออก แล้วนำตัวแปรอิสระที่เหลือมาวิเคราะห์ใหม่ พบว่าไม่มีตัวแปรอิสระคู่ใดที่มีระดับความสัมพันธ์สูงกว่า 0.80 ที่จะก่อให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์ด้วยตนเอง (Multicollinearity) อันเป็นการละเมิดข้อสมมุติฐานที่กำกับเทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุซึ่งทำให้ค่า R^2 เปลี่ยนได้ (สุชาติ, 2537 : 102)

ตารางที่ 38 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่ไม่มีปัญหาเรื่อง Multicollinearity กับการใช้สารเคมีในการปลูกสตรอเบอรี่ของเกษตรกร

	Y ₁	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	X ₁₁	X ₁₂	X ₁₃	X ₁₄	X ₁₅	X ₁₆	X ₁₇	
Y ₁	1.000	.029	.099	-.102	-.023	.066	-.020	-.046	.080	-.016	.072	.103	.144*	.267**	.024	-.001	.345**	Y ₁
X ₁		1.000	.082	-.413**	.035	.131*	.131*	.090	-.018	.096	.351**	.487**	-.059	.081	.047	.041	-.008	X ₁
X ₂			1.000	-.100	-.091	.031	-.126	-.176**	-.075	-.060	-.178**	-.139*	-.081	.014	-.151*	-.073	-.050	X ₂
X ₃				1.000	-.047	.013	-.042	-.018	.079	-.040	-.074	-.186**	.016	.111	.139*	-.104	.034	X ₃
X ₄					1.000	.147*	.578**	.698**	.212**	.758**	.355**	.195**	.050	.161*	-.032	.776**	-.143*	X ₄
X ₅						1.000	.192**	.011	-.056	.128*	.277**	.216**	.005	.088	.027	.027	.053	X ₅
X ₆							1.000	.448**	.057	.533**	.254**	.118	-.050	.069	-.013	.512**	.004	X ₆
X ₇								1.000	.253**	.576**	.364**	.242**	.004	.179**	.070	.620**	-.075	X ₇
X ₈									1.000	.102	.122	.118	.025	.144*	.076	.136*	-.188*	X ₈
X ₉										1.000	.300**	.116	.009	.109	.021	.615**	-.033	X ₉
X ₁₁											1.000	.766**	-.071	.050	.137*	.248**	-.008	X ₁₁
X ₁₂												1.000	-.064	.040	.133*	.126	.045	X ₁₂
X ₁₃													1.000	.242**	.092	.038	.004	X ₁₃
X ₁₄														1.000	-.014	.067	-.120	X ₁₄
X ₁₅															1.000	-.049	.058	X ₁₅
X ₁₆																1.000	-.149*	X ₁₆
X ₁₇																	1.000	X ₁₇

* มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

หมายเหตุ	Y	=	การใช้สารเคมีในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกร
	X ₁	=	อายุของเกษตรกร
	X ₂	=	จำนวนสมาชิกในครอบครัว
	X ₃	=	ระดับการศึกษา
	X ₄	=	รายได้จากการผลิตสตอเบอร์รี่
	X ₅	=	รายได้ภาคเกษตรกรรม
	X ₆	=	รายได้นอกภาคเกษตรกรรม
	X ₇	=	ภาระหนี้สิน
	X ₈	=	จำนวนแหล่งสินเชื่อในการใช้สารเคมีเกษตร
	X ₉	=	จำนวนแรงงานในการผลิตสตอเบอร์รี่
	X ₁₀	=	ขนาดพื้นที่ในการผลิตสตอเบอร์รี่
	X ₁₁	=	ประสบการณ์ในการผลิตสตอเบอร์รี่
	X ₁₂	=	ประสบการณ์ในการใช้สารเคมีเกษตร
	X ₁₃	=	แหล่งข้อมูลข่าวสาร
	X ₁₄	=	จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม
	X ₁₅	=	ระดับการตรวจเลือดหาสารเคมีตกค้างในร่างกาย
	X ₁₆	=	ต้นทุนในการใช้สารเคมีเกษตร
	X ₁₇	=	ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตร

การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Stepwise Method) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ซึ่งได้แก่ ลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยด้านเศรษฐกิจสังคม และสุขภาพ กับตัวแปรตามคือ การใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตรอเบอรี่

จากผลวิเคราะห์ดังกล่าว จึงสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุคูณการใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตรอเบอรี่ของเกษตรกร จากสมการ

$$Y = a + b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4 + b_5x_5 + b_6x_6 + b_7x_7 + b_8x_8 + b_9x_9 + b_{11}x_{11} + b_{12}x_{12} + b_{13}x_{13} + b_{14}x_{14} + b_{15}x_{15} + b_{16}x_{16} + b_{17}x_{17}$$

เมื่อ Y = การใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตรอเบอรี่ของเกษตรกร
 b = ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัวแปรกับตัวแปรตาม เมื่อควบคุมค่าของตัวแปรอิสระอื่นที่มีอยู่ในสมการได้คงที่แล้ว

- X_1 = อายุของเกษตรกร
 X_2 = จำนวนสมาชิกในครอบครัว
 X_3 = ระดับการศึกษา
 X_4 = รายได้จากการผลิตสตรอเบอรี่
 X_5 = รายได้ภาคเกษตรกรรม
 X_6 = รายได้นอกภาคเกษตรกรรม
 X_7 = ภาระหนี้สิน
 X_8 = จำนวนแหล่งสินเชื่อในการใช้สารเคมีเกษตร
 X_9 = จำนวนแรงงานในการผลิตสตรอเบอรี่
 X_{11} = ประสบการณ์ในการผลิตสตรอเบอรี่
 X_{12} = ประสบการณ์ในการใช้สารเคมีเกษตร
 X_{13} = แหล่งข้อมูลข่าวสาร
 X_{14} = จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม
 X_{15} = ระดับการตรวจเลือดหาสารเคมีตกค้างในร่างกาย
 X_{16} = ต้นทุนในการใช้สารเคมีเกษตร
 X_{17} = ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตร

ตารางที่ 39 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอนโดยสรุปของการใช้สารเคมีเกษตรอย่างถูกต้อง
ในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกร

ตัวพยากรณ์	b	t	sig
- ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตร	.394	7.121	.000**
- จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรม	.443	5.737	.000**
- ระดับการศึกษา	-.364	-2.938	.004**
- จำนวนแหล่งสินเชื่อในการใช้สารเคมีเกษตร	.354	2.558	.011**
- ภาระหนี้สิน	-2.56E-006	-1.980	.049*
- ค่าคงที่	5.363	5.528	.000**

R = .515, R² = .265, SEE = 2.267, F = 16.754, Sig. of F = .000

จากผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตร จำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรม ระดับการศึกษา จำนวนแหล่งสินเชื่อในการใช้สารเคมีเกษตร และภาระหนี้สิน มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเคมีเกษตรอย่างถูกต้องในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .515 และการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวได้แก่ ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตร จำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรม ระดับการศึกษา จำนวนแหล่งสินเชื่อในการใช้สารเคมีเกษตร และภาระหนี้สิน จะมีผลต่อคะแนนการใช้สารเคมีเกษตรอย่างถูกต้องในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกรประมาณร้อยละ 26.5 และถ้านำไปพยากรณ์คะแนนการใช้สารเคมีเกษตรอย่างถูกต้องในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกรจะมีความคลาดเคลื่อนประมาณ 2.267 คะแนน

โดยสามารถพยากรณ์คะแนนการใช้สารเคมีเกษตรอย่างถูกต้องในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกรได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสามารถสรุปเป็นสมการถดถอยพหุการใช้สารเคมีเกษตรอย่างถูกต้องในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกร ได้ดังนี้

$$Y = a + b_1x_{17} + b_{14}x_{14} + b_3x_3 + b_8x_8 + b_7x_7$$

หรือ

$$Y = 5.363 + (.394) \text{ ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตร} + (.443) \text{ จำนวนครั้งที่เข้ารับ} \\ \text{การอบรม} + (-.364) \text{ ระดับการศึกษา} + (.354) \text{ จำนวนแหล่งสินเชื่อในการใช้สารเคมี} \\ \text{เกษตร} + (-2.56\text{E-}006) \text{ ภาระหนี้สิน}$$

จากสมการ สามารถอธิบายได้ว่า ถ้าความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตรเปลี่ยนไป 1 คะแนน จะทำให้คะแนนการใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกรเปลี่ยนแปลง .394 คะแนน โดยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน และถ้าจำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรมเปลี่ยนไป 1 คะแนน จะทำให้คะแนนการใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกรเปลี่ยนแปลง .443 คะแนน โดยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนระดับการศึกษาถ้าเปลี่ยนไป 1 คะแนน จะทำให้คะแนนการใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกรเปลี่ยนแปลง -.364 คะแนน โดยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม ด้านจำนวนแหล่งสินเชื่อในการใช้สารเคมีเกษตรถ้าเปลี่ยนไป 1 คะแนน จะทำให้คะแนนการใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกรเปลี่ยนแปลง .354 คะแนน โดยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกัน สุดท้ายภาระหนี้สินถ้าเปลี่ยนไป 1 คะแนน จะทำให้คะแนนการใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตอเบอร์รี่ของเกษตรกรเปลี่ยนแปลง -2.56E-006 คะแนน โดยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้าม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ การใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตรอเบอรี่ของเกษตรกร

1. ปัญหาในการใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตรอเบอรี่

จากการศึกษาปัญหาของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 11.80 ไม่มีปัญหาในการใช้สารเคมีเกษตร เกษตรกรร้อยละ 30.30 มีปัญหาในด้านสารเคมีเกษตรมีราคาแพง เกษตรกรร้อยละ 23.50 มีปัญหาด้านสารเคมีเกษตรที่ใช้ไม่สามารถทำลายศัตรูพืชได้ เกษตรกรร้อยละ 10.10 มีปัญหาด้านการแต่งกายที่รัดกุมทำให้การปฏิบัติไม่สะดวกสบาย เกษตรกรร้อยละ 7.60 มีปัญหาทางด้านไม่ทราบหลักปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรที่ถูกต้อง เกษตรกรร้อยละ 5.90 มีปัญหาด้านไม่มีเจ้าหน้าที่เข้ามาให้คำแนะนำปรึกษา เกษตรกรร้อยละ 5.00 มีปัญหาด้านไม่ทราบถึงอันตรายของสารเคมีเกษตรที่ใช้อยู่ เกษตรกรร้อยละ 3.80 มีปัญหาด้านการแพ้สารเคมีเกษตรที่ใช้ และร้อยละ 2.10 มีปัญหาด้านร้านค้าสารเคมีเกษตรอยู่ไกลจากพื้นที่ทำการเกษตร ดังแสดงในตารางที่ 40

ตารางที่ 40 ปัญหาในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกรแยกตามปัญหา

ปัญหาในการใช้สารเคมีเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีปัญหาในการใช้สารเคมีเกษตร	26	11.80
สารเคมีเกษตรมีราคาแพง	72	30.30
สารเคมีเกษตรที่ใช้ไม่สามารถทำลายศัตรูพืชได้	56	23.50
การแต่งกายที่รัดกุมทำให้การปฏิบัติไม่สะดวกสบาย	24	10.10
ไม่ทราบหลักปฏิบัติในการใช้สารเคมีเกษตรที่ถูกต้อง	18	7.60
ไม่มีเจ้าหน้าที่เข้ามาให้คำแนะนำปรึกษา	14	5.90
ไม่ทราบถึงอันตรายของสารเคมีเกษตรที่ใช้อยู่	12	5.00
เกษตรกรแพ้สารเคมีเกษตรที่ใช้	9	3.80
ร้านค้าสารเคมีเกษตรอยู่ไกลจากพื้นที่ทำการเกษตร	5	2.10
รวม	238	100.00

2. การใช้สารเคมีเกษตรในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช มีข้อดีอย่างไร

จากการศึกษาปัญหาของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 37.80 ตอบว่าข้อดีของการใช้สารเคมีเกษตรคือเห็นผลรวดเร็วทันเวลา เกษตรกรร้อยละ 23.50 ตอบว่าประหยัดแรงงาน เกษตรกรร้อยละ 21.40 ตอบว่าผลที่ได้แน่นอน เกษตรกรร้อยละ 11.30 ตอบว่าหาซื้อได้ง่ายสะดวกสบาย และเกษตรกรร้อยละ 5.90 ตอบว่าข้อดีของสารเคมีเกษตรไม่มีเลย ดังแสดงในตารางที่ 41

ตารางที่ 41 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่คิดว่าสารเคมีเกษตร มีข้อดี

ข้อดีของสารเคมีเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เห็นผลรวดเร็วทันเวลา	90	37.80
ประหยัดแรงงาน	56	23.50
ผลที่ได้แน่นอน	51	21.40
หาซื้อได้ง่ายสะดวกสบาย	27	11.30
ไม่มีข้อดีเลย	14	5.90
รวม	238	100.00

3. การใช้สารเคมีเกษตรในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช มีข้อเสียอย่างไร

จากการศึกษาปัญหาของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 34.00 ตอบว่าข้อเสียของการใช้สารเคมีเกษตรคือมีค่าใช้จ่ายสูง เกษตรกรร้อยละ 27.70 ตอบว่ามีสารพิษตกค้างในผลผลิต เกษตรกรร้อยละ 17.60 ตอบว่าผู้บริโภคอาจได้รับสารพิษตกค้างในผลผลิต เกษตรกรร้อยละ 11.18 ตอบว่าเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม และเกษตรกรร้อยละ 8.80 ตอบว่าผู้ใช้สารเคมีเกษตรได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตร ดังแสดงในตารางที่ 42

ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่คิดว่าสารเคมีเกษตร มีข้อเสีย

ข้อเสียของสารเคมีเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
มีค่าใช้จ่ายสูง	81	34.00
มีสารพิษตกค้างในผลผลิต	66	27.70
ผู้บริโภคอาจได้รับสารพิษตกค้างในผลผลิต	42	17.60
เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม	28	11.18
ผู้ใช้สารเคมีเกษตรได้รับอันตรายจากสารเคมีเกษตร	21	8.80
รวม	238	100.00

4. ข้อเสนอแนะในการใช้สารเคมีเกษตรในการผลิตสตอเบอร์รี่

จากการศึกษาข้อเสนอแนะของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตร พบว่า เกษตรกรมีข้อเสนอแนะในการใช้สารเคมีในการผลิตสตอเบอร์รี่ดังนี้ เกษตรกรร้อยละ 28.20 เสนอว่าควรลดปริมาณการใช้สารเคมีเกษตร เกษตรกรร้อยละ 19.30 เสนอว่าควรใช้ด้วยความระมัดระวัง เกษตรกรร้อยละ 13.00 เสนอว่าควรมีจิตสำนึกที่ดีในการใช้สารเคมีเกษตร เกษตรกรร้อยละ 11.80 เสนอว่าควรมีการให้ความรู้ในด้านการผลิตสตอเบอร์รี่ เกษตรกรร้อยละ 10.10 เสนอว่าควรจัดการอบรมในการผลิตสตอเบอร์รี่ให้ทั่วถึง และเกษตรกรร้อยละ 17.60 ไม่มีข้อเสนอแนะในการใช้สารเคมีเกษตร ดังแสดงในตารางที่ 43

ตารางที่ 43 ข้อเสนอแนะในการใช้สารเคมีเกษตรของเกษตรกร

ข้อเสนอแนะในการใช้สารเคมีเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีข้อเสนอแนะ	42	17.60
ควรลดปริมาณการใช้สารเคมีเกษตร	67	28.20
ควรใช้ด้วยความระมัดระวัง	46	19.30
ควรมีจิตสำนึกที่ดีในการใช้สารเคมีเกษตร	31	13.00
ควรมีการให้ความรู้ในด้านการผลิตสตอเบอร์รี่	28	11.80
ควรจัดการอบรมในการผลิตสตอเบอร์รี่ให้ทั่วถึง	24	10.10
รวม	238	100.00

5. ความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐและภาคเอกชนของเกษตรกรผู้ผลิตสตอเบอรี่

จากการศึกษาความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐและภาคเอกชนของเกษตรกรในการใช้สารเคมีเกษตร พบว่า เกษตรกรร้อยละ 25.20 ต้องการความช่วยเหลือด้านกล้าพันธุ์ซึ่งไม่เพียงพอ กับความต้องการ เกษตรกรร้อยละ 21.40 ต้องการความช่วยเหลือด้านราคาของผลผลิตสตอเบอรี่ เกษตรกรร้อยละ 16.40 ต้องการความช่วยเหลือด้านต้นทุนในการผลิตสตอเบอรี่ เกษตรกรร้อยละ 16.00 ต้องการความช่วยเหลือด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิตสตอเบอรี่ เกษตรกรร้อยละ 13.00 ต้องการความช่วยเหลือด้านกล้าไหลที่ปลอดโรค และเกษตรกรร้อยละ 8.00 ไม่มีความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐและภาคเอกชน ดังแสดงในตารางที่ 44

ตารางที่ 44 ความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐและภาคเอกชนของเกษตรกร

ความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐและภาคเอกชน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่มีความต้องการความช่วยเหลือ	19	8.00
ด้านกล้าพันธุ์ซึ่งไม่เพียงพอกับความต้องการ	60	25.20
ด้านราคาของผลผลิตสตอเบอรี่	51	21.40
ด้านทุนในการผลิตสตอเบอรี่	39	16.40
ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิตสตอเบอรี่	38	16.00
ด้านกล้าไหลที่ปลอดโรค	31	13.00
รวม	238	100.00

การพิสูจน์สมมติฐาน

จากการวิเคราะห์ถ้อยคำในตารางที่ 39 สรุปได้ว่า มีตัวแปรอิสระ 5 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (การใช้สารเคมีเกษตรอย่างถูกต้องในการผลิตสตอเบอรี่) จึงพิสูจน์สมมติฐานได้ว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารเคมีเกษตรอย่างถูกต้องได้แก่ ความรู้ในการใช้สารเคมีเกษตร จำนวนครั้งที่เข้ารับการฝึกอบรม ระดับการศึกษา จำนวนแหล่งเงินเชื่อในการใช้สารเคมีเกษตร และภาระหนี้สิน มีความสัมพันธ์กับการใช้สารเคมีเกษตรอย่างถูกต้องในการผลิตสตอเบอรี่ของเกษตรกร